

For 50 år siden fik øen Elleore i Roskilde Fjord egen regent og senere både egne universiteter, egne frimærker og eget sprog. Nu er også en forfatningsreform i mini-kongedømmet undervejs.

AF THOMAS BREINSTRUP

Tidsforskellen mellem verdens mindste kongedømme og det store udland, der omgiver det på alle sider, Danmark, er 17 minutter. Det er den tid, som det tager at ro fra Veddelev havn til øen midt i Roskilde Fjord.

Og når man først derud, venter endnu en prøvelse; tolden. To ting er nemlig totalt forbudt i kongedømmet – sardiner og bogen »Robinson Crusoe«. Sidstnævnte, fordi den giver et falsk billede af livet på en øde ø. Ingen erindrer, hvorfor sardiner er forbudt...men det er de! Og netop derfor er der gået sport i at forsøge at smugle en dåse med ind. Men de år-vågne toldere når normalt at konfiskere smuglervarerne.

Elleore er på størrelse med Rådhuspladsen i København. Siden 1944, nærmere bestemt 27. august, har den været uafhængig med egen regent, helt egne traditioner og helt særegne beboere, der lever i eksil 51 uger om året. Elleore er nemlig fredet, så kun en uge hvert år har ellefolket mulighed for at vende »hjem« til øen, hvis højeste punkt – en bevoksning på nogle få træer, benævnt Elskoven – når omkring knæhøjde.

I lørdags var det 50 år siden, at en gruppe lærere ved Frederik Barfods skole på Frederiksberg købte den lille ø for 10.000 danske kr. af pastor Knud Lange på Risøgaard; i 1994 er den netop blevet vurderet til 39.700 kr. 37 år forinden, i 1907, havde den danske stumfilminstruktør Ole Olsen gjort den flade ø kendt ved at optage den første danske film, »Løvejagten på Elleore«. Filmen skabte passende ravage, fordi dyreværnsorganisationer klagede til justitsministeren over, at filmholdet skød levende løver, der var bragt med ud til øen.

»Canto National« (nationalsangen) med musik af Christian Geisler og tekst af Frederik Barfod blev istemt, da der på jubilæumsdagen blev holdt stort hofbal med øens regent dronning Leodora og hendes gemal, Prindsen, i spidsen. Sproget er det internationale hjælpesprog interlingua, siden 1962 øens offici-elle sprog.

På jubilæumsdagen ville det regerende Cabinet under premier-, krigs- og justitsminister Torben Liborius præsentere en ny statsforfatning som afløser for den nu-

Stolt vajer Ellebrog i baggrunden, mens ellefolket stiller op til fotografering – helt i ellisk ånd er gruppebilledet naturligvis taget bagfra. Om aftenen tages Ellebrog ned under højtidelig afsyngning af en rigtig ø-schlager: »Elle-belle«.

Foto: André West

ELLEORES STORE DAG

værende fra 1949. Dronning Leodora afløste i 1986 netop afdøde kong Leo II på tronen, der de 51 uger om året er henlagt til Kildegård Slot (af ikke-elleborgere benævnt Kildegård Gymnasium), hvorfra ellefolket rekrutteres. Allerede som unge tilbydes de ophold på Jægerskolen eller indmeldelse i LandCadetAcademiet.

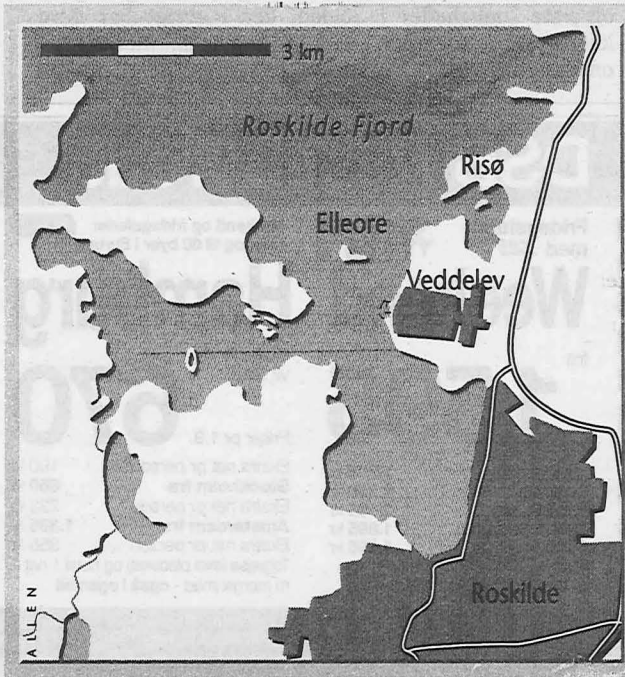
Elleore udgav i 1962 sit første julemærke, som året efter blev en mediebevågenhed med købere helt fra Sverige. Siden er nye mærker med mellemrum kommet til. De gælder dog kun i Riget, som øen omtales af elleborgerne; det danske postvæsen vil kun acceptere mærker med en anden dronning.

Den daværende generalpostdirektør blev ringet op af det danske P&Ts generaldirektorat, der ikke syntes om konkurrencen. Han måtte forklare, at de elliske regler for frankering af brevfor-sendelser, der skulle passere Elleores grænser, foreskriver, at frimærkerne anbringes på bagsiden af kuverten. Derved burde de ikke genere det danske postvæsen – og det var generaldirektoratet ganske tilfreds med.

Den årlige Elle-uge (helt i den moderne ånd forkortet EU) har netop fundet sted. Som altid blev hovedstaden Maglelille genrejst i form af en teltlejr, hvor samlingspunktet – og stedet for flaghejsningen – er Kongens Gammeltorv. Et meget stort telt, som engang var camouflagetelt for svenske kampvogne, er rådhuset, der desuden bruges som fællesrum

Den første danske film, »Løvejagten på Elleore«, blev indspillet i 1907 med Viggo Larsen i hovedrollen. Her står han ved sit bytte. Filmen skabte skandale, fordi dyreværnsorganisationer protesterede mod den brutale nedslagtning af løverne.

og spisehus under Elleugen. Derudover åbner hvert år øens bank, Casa-Banca, hvor man kan veksle til den lokale møntfod »leo d'or« (på dansk: guldleo efter eks-kongen). En »leo d'or« er 17 danske kroner værd.

Fredningen af Riget betyder, at der ikke må opføres bygninger på øen, som til gengæld er et yndet ynglested for fugle, når ellefolket er draget i eksil.

Begiver man sig mod nordspidsen af den trekantede ø, når man Brådeborg – en klynge mursten på cirka en meter i diameter, behørigt cementeret fast for at agere gammel munkeruin. Thi den elliske historie, som er kendt i detaljer af enhver elleborger, fortæller nemlig, hvordan en irsk munkeorden fra Skt. Fintan gik i land her på øen i 944 og lagde grunden for dagens Elleore.

Enhvert punkt, enhver sten på øen af en vis størrelse har eget navn og er tegnet ind på de geografiske kort over øen, som Riget udgiver. De bruges også i undervisningen på øens tre universiteter, der ligeledes kun arbejder under elleugen. På skemaet står ellografi, ellisk historie, undervisning i interlingua med meget mere.

Fritiden fordrives ved de ellympiske lege, der omfatter andalusisk bjergludo, kalvekastning (med en træklods!), 40 meter baglæns vandgang for herrer, afhopning og nationalsporten krachet, som udøves med en 50 cm lang og fem kilo tung læderbold. Holdopstillingen lyder således: en morakker,

en stikker, en fup og to undermålere. Og, som reglerne siger, banens længde begrænser sig selv – der er grænser for, hvor langt man kan kaste!

Rigets ringe størrelse giver visse praktiske problemer:

»For overhovedet at kunne forsvare sig har rigsrådet ad diplomatisk vej betinget sig, at eventuelle interesse-rede krigeriske lande først giver sig til kende som angriber gennem en krigserklæring, idet elleborgerne for størstepartens vedkommende er bosat i udlandet og derfor først skal mobiliseres.

Invasioner vil kun kunne forventes besvarede i sommermånederne. Uden for sæsonen vil en invaderende troppestyrke blive overladt til sig selv og hurtigt trække sig tilbage, da Sibiriens ødemarker er det rene Tivoli mod Elleore om vinteren.«

En enkelt gang måtte elleborgerne rejse sig. Det var, da den nærtboende hær – Roskildegarden – nærmede sig Riget. Øens beboere holdt stand ved at tage ultraditionelle, militære midler i anvendelse. Garden blev fyldt med lakridskonfekt og overgav sig så.

Uagtet højtravende planer og store tanker ved ellefolket, hvad det har at samle sig om. Det afspejles tydeligst i dronning Leodoras motto:

Sempre con pedes in terra – »altid med fødderne på jorden«.

Dér har de foreløbig stået plantet i 50 år, og intet tyder på, at det vil ændre sig fremover.